

AUTEUR VAN 'MENSCH DURF TE LEVEN'

Dirk Witte, schrijver, componist en zakenman

Dirk Witte, de schrijver van het lied 'Mensch durf te leven' en tal van andere in de eerste decennia van de 20ste eeuw bekende liedjes, woonde van 1922 tot zijn dood in 1932 in Bussum. Hieronder volgt een korte levensbeschrijving van Witte.

Dirk Hermanus Witte werd op 29 juni 1885 geboren in Zaandam. Zijn vader Jacob Witte was er hoofd van een lagere school. Zijn moeder Trijntje Koning was een van de eerste onderwijzeressen van Nederland, maar gaf zoals het in die tijd ging bij haar huwelijk haar baan op. Dirk had drie zussen. Al op jonge leeftijd schreef hij liedjes. Hij kreeg pianoles, maar daar had hij eigenlijk een hekel aan. Hij werd al snel lid van de Zaanse toneelvereniging 'Willem van Zuylen' en trad er op met zijn eigen liedjes. Hij had een absoluut gehoor en zijn melodieën vergat hij nooit, maar zijn (zelf ge-

schreven) teksten kon hij moeilijk onthouden. Hij had daarom altijd spiekbriefjes op zijn piano staan.

Nadat hij de Franse school bezocht had, trad hij op 15-jarige leeftijd in dienst bij de houthandel William Pont. In zijn avonduren studeerde hij Duitse handelscorrespondentie en Zweeds, waardoor hij binnen korte tijd buitenlands correspondent werd.

Pisuisse

In 1914 zorgde de impresario Max van Gelder ervoor dat hij Jean-Louis Pisuisse ontmoette. Na afloop van een voorstelling van Pisuisse in het Concertgebouw mocht Dirk iets voor komen spelen. Deze ontmoeting leidde ertoe dat Pisuisse een enkel nummer van Witte opnam in zijn repertoire. Op 4 april 1914 schreef hij Dirk: "Het is mij buitengewoon aangenaam U te mogen melden, dat ik in Bussum en in Enschede met het lied "M'n

■ Villa 't Hooge Nest in Naarden (foto tgooi.info).

Eerste" een zeer groot succes behaalde, zoo onmiskenbaar en zoo spontaan, dat ik er niet aan twijfel, of Uw liedje wordt een vast nummer van mijn repertoire." Dit was het begin van een jarenlange samenwerking.

Huwelijk

Op 26 juni 1917 trouwde Dirk Witte met Doralisa Johanna Hendrika Looman (roepnaam Jet) uit Bussum. Zij was een dochter van de zakenman Johannes Looman.

Het is mij buitengewoon aangenaam U te mogen melden, dat ik in Bussum en in Enschede met het lied "M'n Eerste" een zeer groot succes behaalde

Hij had aan de Kom van Biegel de villa 'Jonkvrouwe Else' laten bouwen. Dirk en Jet gingen in eerste instantie in Zaandam wonen, maar lieten al snel door de Zaanse architect Piet Molenaar aan de Driftweg 2 in Naarden een villa ontwerpen. In 1920 kregen ze de sleutel van de villa die ze 't Hooge Nest noemden. In 1921 werd er hun dochter Doralisa geboren.

Beroepsartiest

Dirk zei na zijn huwelijk de houthandel al snel vaarwel en werd beroepsartiest. Hij werd zakelijk leider van het gezelschap NV Intiem Theater Pisuisse Maatschappij tot exploitatie van kunstprogramma's (opgericht 1917). Hij bleek echter niet opgewassen tegen het ongeregelde en onzekere artiestenbestaan, waardoor hij het al na een paar jaar voor gezien hield. Hij trad in dienst bij de Holland-Zuid-Amerikaanse Handelsmaatschappij, maar bleef

wel liedjes schrijven en zelfs nu en dan optreden.

Villa Solitude

Dirk en Jet hebben niet lang in Naarden gewoond. In 1922 kochten ze villa 'Solitude' aan de Gooilandseweg 1 in Bussum, het voormalige huis van Joseph Biegel. In 1924 werd daar hun zoon Jacob geboren. In 1925 richtte Dirk de NV De Nederlandsche Mijnhouthandel op, waarvan hij directeur werd. In 1928 verhuisde het gezin naar Amersfoortsestraatweg 38 in Bussum.

Stilaan kreeg Dirk steeds vaker zwaarmoedige buien. Zijn dood kwam onverwacht. Op 15 november 1932 reed hij met zijn auto bij Diemen de Weespertrekvaart in. De oorzaak daarvan is nooit helemaal duidelijk geworden.

Zijn familie liet het laatste couplet van zijn beroemde lied 'Mensch durf te leven' op de grafsteen beelten:

Het leven is heerlijk, het leven is mooi.

Maar – vlieg uit in de lucht, en kruip niet in een kooi!

Mensch! durf te leven!

Je kop in de hoogte, je neus in de wind,

En lap aan je laars hoe een ander het vindt!

Hou een hart vol warmte en van liefde in je borst,

Maar wees op je vierkante meter een Vorst!

Wat je zoekt kan geen ander je geven!

Mensch, durf te leven!

Bronnen:

Wim Ibo, Dirk Hermanus Witte (1885-1932) in: Biografisch Woordenboek (1985), G.M. Langemeijer, 'De Kom van Biegel en omgeving', in: Spiegelschrift jg.10 nr.2 1986 en het gemeentearchief.

Eric Bor

■ Villa Solitude, Gooilandseweg 1.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET GEMEENTEARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Militair-strategische sloop

Begin 1915 besloot het leger de Amsterdamse Poort in Naarden af te breken. De vestingwerken speelden geen beduidende rol meer bij een eventuele oorlogvoering en de vrees dat de vijand de poort zou bombarderen was groter: het puinruimen zou dagen duren. Bovendien was de poort te krap voor snelle troepenbewegingen. De (fraaiere) Utrechtse Poort bleef (gelukkig) behouden: hier werd gekozen voor een brede doorgang naast de poort.

FOTO EN TEKST: GEMEENTEARCHIEF GOOISE MEREN EN HUIZEN

